

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 60 din. Plača in tožila se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 26-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-62. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, sredo 16. maja 1941

Cena posamezni številki din 150

Za dvig proizvodnje in delavnosti

Pravilno opozarjajo slovenski listi, da se mora obdelati vsak košček zemlje, da bo na ta način pridelek čim večji in prehrana prebivalstva čim bolj zagotovljena. Nobenega dvoma tudi ni, da bo oblast vsako prizadevanje za povečanje agrarne proizvodnje z vsemi sredstvi pospeševala. Da bo uspeh vse akcije čim večji, pa je potrebno, da se tudi zasebna iniciativa v ta namen organizira. Ljudem, ki so pripravljeni začeti z obdelovanjem zemlje, je treba pomagati z orodjem, semeni, gnojili itd., da se bo mogla njih dobra volja v polnem obsegu uveljaviti.

Zasebna iniciativa pa more zelo mnogo doseči tudi pri dodeljevanju sedaj še neobdelane zemlje. Naloga zasebne iniciative mora tudi biti, da se ugodni čas za obdelovanje zemlje takoj izkoristi in da se ne bodo začela dela šele takrat, ko bo že prepozno. Apeli za večjo obdelavo zemlje so potrebni kot uvod, toda vsa akcija se mora nato organizirati, ker se bo organizirana izvedla tudi mnogo ceneje.

Ni pa treba povečati le agrarno proizvodnjo, temveč tudi obrtno, industrijsko in trgovsko. Nujnost povečanja te proizvodnje je tem večja, ker moramo računati s tem, da bo prišlo iz ozemlja bivše Jugoslavije k nam mnogo ljudi, ki so izgubili službo in kruh. Za te ljudi bo treba najti nove možnosti eksistence, kar pa bo mogoče le, če se poveča industrijska, obrtna in trgovska delavnost v deželi. V današnjih časih bo povečanje te delavnosti sicer zelo težka naloga, vendar pa je premagljiva, če se v ta namen zasebna iniciativa organizira.

Predvsem bi se moralo ugotoviti za kakšno nova podjetja je še pri nas prostora. Rešiti bi se moralo nadalje vprašanje cenene kredita, da bi podjetni ljudje, ki bi sami začeli nova in uspeh obetajoča podjetja, mogli ta tudi razviti. Tudi za strokovno naobrazbo ljudi bo treba skrbeti, ker je strokovno dobro usposobljeno osebje pogoj za uspešnost podjetij.

Misliti pa bo treba še na druge stvari, ki so v zvezi s spremenjenim položajem. Mnoga podjetja so izgubila velik krog odjemalcev in morda bo potrebno, da se zaradi bolj racionalne proizvodnje nekateri podjetja združijo.

Najti bo pa treba tudi nova pota za trgovino. Zlasti nujno potrebno je, da se poveča naša trgovina z Italijo, ki je od nekdaj bila dober odjemalec našega lesa in naših deželnih pridelkov, ki pa je tudi nam vedno dobavljala velike količine raznega blaga. Velika ugodnost za povečanje trgovinskega prometa z Italijo je v veliki skrbi oblasti, da se zboljšajo prometne zveze z Italijo. Olajšanje prometa je za trgovino bil od nekdaj eden glavnih pogojev.

A tudi tujski promet bi nam mogel znatno pomagati. Samo pozdraviti je treba prizadevanja, da se delo naših tujsko-prometnih organizacij nasloni na delo italijanskih.

Razmere so danes takšne, da moramo delati več, a da moramo tudi bolje in racionalneje delati kot nekdaj. Poleg tega pa moramo biti tudi bolj skromni v svojih zahtevah, ker drugače ne bomo pre-

Sedanja vojna in trgovina

Sedanja svetovna vojna, ki je raztrgala mednarodne gospodarske odnose, označuje tudi ta razlika nasproti zadnji veliki vojni, da so bile takrat vojskujoče se države obdane od obsežnih nevtralnih dežel (Skandinavije, Španije, Nizozemske, Švice), ki so lahko ob ugodnih trgovinskih in valutnih zvezah krepko trgovale tudi na račun sprtih držav. Blokada in protiblokada sta se uveljavile šele čez dve leti po izbruhu vojne. V sedanjih vojni pa je bila takšna zveza med evropsko in južnoameriško skupino zelo naglo pretrgana oz. se je nehala z vstopom Italije v vojno.

Poleg velikih prostorov USA in URSS se prikazujejo oblike novih prostorov, zlasti v Evropi pod nemškimi in italijanskim vodstvom v nasprotju s svetovno razsutim Britanskim imperijem, v Aziji pa se podobno širi težnja Japoncev. Nastaja torej pet gospodarskih velikih prostorov, ki se urejujejo in branijo, razvijajo in ustaljuje svoje postojanke proti drugim. Te težnje

označujejo gotovo tudi bližnji razvoj položaja.

V zunanji trgovini Japonske se vidi, da so stare gospodarske zveze še vedno važnejše nego zveze z velikim azijskim prostorom. Od septembra 1939 do marca 1940 je Japonska uvozila pri zunanjetrgovinski bilanci 1871 milijonov jenov iz dežel svojega vojnega območja (Mandžukua, Kitajske in Kvantunga) približno za 420 milijonov jenov blaga, medtem ko je njen uvoz iz Brit. imperija in iz Nizozemske Indije dosegel 357 milijonov jenov in uvoz iz Amer. zedinjenih držav ter s Filipinov 725 milijonov jenov in iz Brazilije 44 milijonov. Od izvoza v višini 2323 milijonov jenov pa so omenjene države prevzele približno 50%.

Pri evropskem plačilnem prometu se opaža velik napredek enostranskega plačevanja preko Berlina, predvsem za zasedena ozemlja nasproti ostali Evropi. V sklenjenih pogodbah se je določilo plačevanje trgovinske izmenjave preko nemške kompenzacijske bla-

gajne v Berlinu. Isto velja tudi za sam promet med temi zasedenimi ozemlji. Kakor poroča v svojem obvestilu »Reichs-Kredit Gesellschaft A. G.«, ta večstranski plačilni promet med nevtralnimi državami »berlinskega kliringa« in z Italijo še ni uresničen. Upajo pa, da se ta vprašanja rešijo v bližnjih trgovinskih pogajanjih.

Glede na novejšo težnjo, da bi se uvedla celinska evropska valutna politika, misli nemški zavod, da bi ob ohranitvi strogega nadzorstva bilo potrebno poenostavljenje meddržavnih plačilnih odnosov. Podpredsednik »Reichsbank« je izjavil o tem, da bo prihodnja naloga nove nemške valutne politike: nadomestiti trdi trgovinski sestav s takšnim, ki ga bo mogoče voditi centralno in prožno. Valutna likvidnost se bo po tem mnenju morala zavarovati z izenačeno plačilno bilanco, to je tudi s približnim ravnotežjem cen in z zdravim interkontinentalnim kreditnim in kapitalnim sistemom. (Iz »Solek«.)

Težka industrija USA in ameriško oboroževanje

»Das Reich« z dne 27. aprila je objavil iz New Yorka zelo zanimivo poročilo o ameriški težki industriji z ozirom na ameriško oboroževanje. Iz poročila objavljamo naslednje podatke:

Oboroževanje zahteva od ameriške industrije tako zelo povečano delavnost, da so se morale zgraditi nove ladjedelnice, tovarne orožja, tovarne za letala itd. Poleg tega so bile potrebne za proizvodnjo velikega dela modernega orožja nove surovine, zlasti aluminij, magnezij in njihove zlitine, ki so jih imele Združene države doslej le v nezadostni količini. Oboroževanje se je tako razvilo v problem postavitve novih tovarn. To je tudi glavni razlog, da je vlada do sredine marca dovolila kredit 1600 milijonov dolarjev za zgraditev več ko 300 novih tovarn. Zasebna iniciativa je zaradi mnogih davčnih olajšav postavila 421 novih tovarn za orožje. Skupno z novimi tovarnami, ki jih je finansirala Anglija, se sedaj gradi 800 novih tovarn. Pripravljenih pa je še 750 milijonov dolarjev za nove tovarne.

Malo drugačen pa je položaj v težki industriji. Jeklarska industrija se je kar najodločneje uprla povečanju svoje kapacitete, ker bi tudi pri povečani pomoči Angliji ne mogla izrabititi te v polnem obsegu. Od jeseni dalje sicer deluje industrija jekla s polno kapaciteto, toda računajo, da izvira velik del odjema iz strahu potrošnikov, da bi blaga zmanjkalo in zato to blago kupijo. Računajo pa tudi s tem, da se sedaj zaradi graditve novih tovarn potrebuje nenavadno mnogo stavbenega jekla in da bo ta potreba kmalu znatno padla.

gali vseh sedanjih težav. Čeprav so razmere težke, vendar zaradi tega ni treba podleči pesimizmu, temveč v krepki veri na zboljšanje zagrabit za delo, to delo čim bolj organizirati, svoje zahteve omejiti in eksistenca bo ljudem zagotovljena.

Kapaciteta jeklarn se ceni na 84 milijonov ton proti 82 v l. 1939. in 73 milijonom v l. 1929. Posebno proizvodnja plavžev se je povečala. Povprečno pa je mogla jeklarska proizvodnja v zadnjih letih izkoristiti le 60% svoje kapacitete. Jeklarne imajo zato velike rezerve. Povečanju svojih obratov pa se upirajo tudi zato, ker se boje povojne depresije. O zadostnih količinah zalog so prepričani tako vladni krogi kot industrialci sami. Tako se ceni kapaciteta jeklarn za konec 1940 na 87.576.000 ton, za konec l. 1941. pa na 91 milijonov 125.000 ton. Pičla je le proizvodnja plavžev, kar pa bi se moglo z investicijami v višini 100 milijonov dolarjev hitro odpraviti. Računa se, da bi ostala za l. 1941. pri kritju vseh potreb kapacitetna rezerva 10,1 milijona ton, za leto 1942. pri povečani potrošnji pa 6,1 milijona ton. Nekateri strokovnjaki pa so tudi mnenja, da bi se mogla znatno povečati gradnja ladij, ne da bi bile potrebne nove jeklarne.

Da bi se še bolj zagotovile zadostne dobave za Anglijo, so jeklarne velik del svojega izvoza v Japonsko ustavile. Tudi so jeklarne zvišale urno mezdo za 10 centov in delajo v ozkem kontaktu s

kontrolnim uradom za cene, da bi bilo poslovanje jeklarn čim bolj nemoteno.

Premajhna je prav za prav le proizvodnja oklopnih plošč ter je vlada za povečanje tovarn, ki izdelujejo te plošče, že dovolila 40 milijonov dolarjev. Proučujejo pa se še novi načrti. Iz vsega sledi, da se kapaciteta jeklarn ne bo bistveno povečala, pač pa se bo zboljšala njih prilagoditev drugim producijskim panogam.

Manj težavni so problemi kapacitete za težko kemijo. Ta je prejšnja naročil za več ko 2 milijardi dolarjev in je morala vlada finansirati gradnjo 11 novih tovarn za smodnik. Proizvodnja se bo zato povečala od 30 milijonov funtov v l. 1940. na 800 milijonov v letu 1941. Težava je le v pridobivanju amoniaka. Grade pa se v ta namen že nove tovarne in vlada je prepričana, da bo mogla kriti vse potrebe, tudi če bi se ameriška vojska povečala na 4 milijone mož.

V splošnem je kemična industrija mnogo bolj pripravljena pristati na povečanje svoje kapacitete ko jeklarska, ker za njo tudi ni takšne nevarnosti ko za jeklarsko industrijo, da bi jo po vojni zajela depresija.

Avtarkija in zunanja trgovina

V znanstvenem krožku zavoda za svetovno gospodarstvo v Kielu je imel bivši minister in predsednik Rimske Banke prof. Guarneri predavanje o avtarkiji in zunanji trgovini. Med drugim je dejal prof. Guarneri, da načelo avtarkije absolutno ni nič novega. Novi so večinoma samo cilji, pota in metode, s katerimi se skuša danes avtarkija uveljaviti kot narodno gospodarski sistem. V tem smislu pomeni avtarkija direktno akcijo države za racionalno izkoriščanje vseh naravnih gospodarskih virov, ki jih ima dežela, da bi na ta način država dosegla

svoje aktualne zgodovinske, politične in socialne naloge.

Avtarkični sistem uvaža v mednarodno trgovino koristen element gospodarskega napredka. Z njim se dosega, da se ta trgovina razvija med dva pogodbenika na način, da se zagotovi ravnovesje v plačilni bilanci. Avtarkija in kontrola trgovine nista torej dva ločena pojma.

Vprašanje zlata ni danes bistvenega pomena. Bistveno je danes vprašanje ravnovesja v plačilni bilanci, ki je čim bolj ozko zvezano z vprašanjem čim večjega možnega razvoja narodnega gospodarstva.

Italijansko vojno poročilo št. 344.

se glasi:

Italijanska in nemška letala so napadla letalska oporišča na Malti. V letalskih bojih so bila tri britanska letala sestreljena.

V Sev. Afriki: Delovanje topništva na fronti pri Tobruku ter akcije oddelkov vzhodno od Solluma. Naša letala so izvršila zaporedne bombne napade na luko in naprave pri Tobruku. En parnik je bil zažgal. Sovražna letala so bombardirala Derno.

Vzhodna Afrika: Delovanje topništva po vsem odseku, posebno pa v odseku pri Amba Alagiju, kjer naše čete vztrajajo s skrajno trdovratnostjo.

Gorica na ljubljanskem velesejmu

Goriški Korporativni svet je na svoji seji razpravljal o udeležbi goriške pokrajine na velesejmu, ki bo v jeseni v Ljubljani. Člani sveta so poudarjali potrebo dobrih gospodarskih zvez z Ljubljansko pokrajino in soglasno je bila sklenjena ustanovitev posebnega odseka, ki bo pripravil vse potrebno za udeležbo Gorice pri ljubljanskem velesejmu. Ustanovitev odseka bo izvedel prefekt eksc. Cavan, ki je vodil sejo Korporativnega sveta.

Tudi luksuzni predmeti morajo biti označeni s cenami

Združenje trgovcev v Ljubljani opozarja po nalogu oblasti vse trgovce, da morajo biti označeni s cenami v lirah in dinarjih prav vsi prodajni predmeti in ne samo oni, ki so pod kontrolo cen. Od označbe cen torej nikakor niso izvzeti niti luksuzni predmeti, kakor n. pr. kozuhovina, fini galanterijski predmeti, zlatnina itd. Kdor torej ne bo imel označenih cen na vseh predmetih, zlasti pa v izlozbah, bo najstrože kaznovan. Zato se člani ponovno opozarjajo na gornja navodila oblasti in naj se vsak strogo po teh ravna.

Trgovci-spekeristi, ki še niso poslali Združenju seznama o zalogi blaga (tudi negativno poročilo), naj to v izogib strogi kazni takoj store.

Dober kruh

V ljubljanskih pekarnah že pečejo kruh iz nove krušne moke, ki je, kakor znano, zmes 70% pšenične in 30% moke iz bele koruze. Nova enotna krušna moka je odlična, kruh je visok in dobro pečen. Tako dober je, da ne pogrešamo belega peciva in hlebkov iz nekdanje enotne krušne moke brez primesi koruzne moke. To pecivo je bilo prej dobrodošlo in celo potrebno pač samo zaradi tega, ker je bil kruh iz enotne in koruzne ter iz same koruzne moke zelo slab in se je tudi v hladnih dneh hitro pokvaril.

Že dolgo nismo imeli v Ljubljani tako dobrega kruha, kakor ga imamo zdaj po zaslugi Visokega Komisariata, ki se je z izredno vneto lotil težavnega urejevanja prometnih zvez ter nam že po prvih uspehih tega napornega dela preskrbel najpotrebnejše — obilno zalogo dobre krušne moke.

Naročajte in širite „Trgovski list“!

Obisk univ. prof. dr. Maverja

Iz Rima je prispel, kakor znano, v Ljubljano ugledni italijanski slavist univ. prof. dr. Giovanni **Maver**, ki je bil predsednik vseh Institutov za italijansko kulturo v bivši Jugoslaviji. Kot odposlanec Prosvetnega ministra je g. prof. **Maver** obiskal vse zavode in ustanove Ljubljanskega vseučilišča, ogledal pa si je tudi novo zgradbo vseučiliške knjižnice. Visoko spoštovani znanstvenik in kulturni delavec univ. prof. dr. **Maver** bo gotovo najboljši tolmač dela in potrebe slovenskih znanstvenih in kulturnih ustanov.

Obnova cestnega omrežja

Takoj po prihodu italijanskih čet v Ljubljano se je po prizadevanju Visokega Komisarja in višje cestne direkcije II. armade v Ljubljani ustanovila posebna sekcija državne avtonomne cestne uprave, ki je takoj pričela z delom, da bi se čim prej uredilo cestno omrežje Ljubljanske pokrajine. Stroški za dela, ki so že v teku, so preračunani na 1,4 milijona lir in iz raznih krajev pokrajine je zaposlenih že 1388 delavcev. Istočasno je dal Visoki Komisar nalog za začasno popravilo cestne mreže bivše banovine in za popraviljanje mostov. Stroški že začete dela bodo znašali 4.380.000 lir. Ukazano je, da morajo tudi občine skrbeti za popravilo svojih cest.

Avtobusna zveza z Notranjsko

Razni notranjski kraji, ki so daleč od železniških postaj, so imeli že prej slabe zveze z Ljubljano, v vojnih dneh pa so bile zveze z Notranjsko sploh pretrgane. Po zaslugi Visokega Komisarja in po podjetnosti dveh avtobusnih podjetnikov pa so zdaj avtobusne zveze Ljubljane z Notranjsko urejene in promet je zelo živahen. **Pečnikarjev** avtobus vozi iz Ljubljane čez Velike Lašče na Bloke, v Lož in Stari trg. Zjutraj odpelje iz Loške doline v Ljubljano, o polni dveh popoldne pa se vrača v Loško dolino. Avtobusno podjetje **Mele** iz Cerknice je organiziralo avtobusno progo, ki vodi iz Ljubljane čez Vrhniko, Logatec, Planino, Rakek, Cerknico, Grahovo, Bloško polico v Lož in Stari trg. Zgodaj dopoldne prispe v Ljubljano avtobus iz Starega trga, iz Ljubljane pa vozita od »Figovca« v Stari trg dva avtobusa, prvi ob 15., drugi pa ob 16.

Hrvatska bo imela svoj denar

Graška »Tagespost« poroča, da posveča Hrvatska veliko pažnjo ureditvi gospodarskih vprašanj. Zlasti si prizadeva urediti vprašanje preskrbe prebivalstva z življenjskimi potrebščinami. Iz tega vzroka posveča tudi veliko pozornost izboljšanju trgovinskih stikov z drugimi državami. Velik uspeh je dosegla zagrebska vlada s tem, da ima Hrvatska v nemškem kliničnem prometu že svoj račun. Pripravlja se tudi posebna hrvatska carinska tarifa.

Hrvatska bo imela tudi svojo valuto. Denarna enota bo krona, ki bo imela vrednost dinarja. Vsaka krona bo imela 100 banic. Poleg krone bo zakonito plačilno sredstvo tudi nemška marka, in sicer Reichskreditkassenscheine. Tečaj hrvatske krone bo 20 kron za eno marko. V Zagrebu se ustanovi posebna emisijska banka, ki bo izdajala bankovce.

Smrekovega in hrastovega čresla

Kupi vsako množino po garantirani ceni din 80— za 100 kg franko wagon ali usnjarna — **J. LAVRIČ**, Ljubljana — Šentvid pri Stični.

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino,

na podlagi prejšnjih predpisov o odložitvi plačil in komisariatske naredbe št. 12 z dne 29. aprila 1941-XIX, s katero se je določil rok splošne odložitve plačil in se je omejila odložitve plačil za banke in zavarovalnice,

ko je ugotovil iz izjav prizadetih zavodov možnost, da se lahko opravi nadaljnja izplačila, s čimer bi se pospešila postopna obnova gospodarske delavnosti,

odreja:

Člen 1.

Do 15. junija 1941-XIX bodo denarni zavodi v mejah svojih razpoložljivih sredstev in dodatno k že izvršenim izplačilom izplačevali na hranilne naložbe (hranilne vloge, tekoče račune itd.), vložene pred 15. aprilom 1941-XIX ter po saldihi, ugotovljenih na ta dan, še po: 2000 din na naložbe do 10.000 din, 2500 din na naložbe do 30.000 din, 3000 din na naložbe do 50.000 din, 4000 din na naložbe nad 50.000 din.

Člen 2.

Višina izplačil po prednjem členu je znižana na polovico za gospodarske zadrage, urejene z zakonom z dne 11. septembra 1937. in za hranilnice, urejene z uredbi z dne 24. novembra 1938., izvemši Hranilnico dravske banovine, ki bo opravljala izplačila po členu 1.

Člen 3.

Z dnem 16. maja 1941-XIX preneha odložitve izplačila glavnice, dospelih po pogodbah o življenjskem zavarovanju ne glede na čas njih sklenitve, z omejitvijo na pogodbe, ki so bile sklenjene od 15. aprila 1941-XIX dalje pa tudi odložitve odkupovanja in dajanja predjemov na zadevne police.

Odložitve odkupovanja in dajanja predjemov na police življenjskega zavarovanja, izdane pred 15. aprilom 1941-XIX, se podaljšuje do 15. junija 1941-XIX. Vendar pa se smejo dajati predjemi kolikor so potrebni za plačilo dospelih premij.

Člen 4.

Pravica prostega razpolaganja s hranilnimi naložbami, vloženimi pri katerem koli denarnem zavodu od 15. aprila 1941-XIX dalje, se razširja tudi na tisti del pred tem dnem položenih naložb, za katerega se izplačilo ni zahtevalo, kakor je bilo dovoljeno po členu 3. komisariatske naredbe št. 12 z dne 29. aprila 1941-XIX in kakor se dovoljuje s čl. 1. te naredbe.

Čl. 5.

Poleg izplačil iz členov 1. in 2. smejo denarni zavodi v mejah svojih razpoložljivih sredstev opravljati nadaljnja izplačila tudi iz hranilnih naložb, položenih pred 15. aprilom 1941-XIX, tistim svojim vlagateljem, ki morejo dokazati in zajamčiti, da so zahtevane vsote

namenjene za poravnavo obveznosti, ki jih ne zadeva odložitve plačil po določbah člena 2. komisariatske naredbe št. 12 z dne 29. aprila 1941-XIX ali za poravnavo davkov in taks, kakor tudi v drugih primerih, določenih pod točkami b), c), d) in d) člena 6. omenjene naredbe.

Takšna izplačila se smejo odobrovati vsakemu vlagatelju do največ dvajsetih odstotkov vsote, naložene na dan 15. maja 1941-XIX, če ne presega 25.000 dinarjev in do desetih odstotkov morebitnega presežka. Če pa ima isti vlagatelj več ločenih računov pri istem denarnem zavodu, se mora pri določitvi odstotka, do katerega je dopustno izplačilo, upoštevati njih skupni znesek.

Člen 6.

Izplačilom po členih 1. in 2. in razpolaganju iz člena 4. te naredbe se mora dati prednost pred izplačili po členu 5.

Člen 7.

Na plačila, za katera se velja odložitve plačil, tečejo zakonite obresti ali morebitne višje obresti, določene s pogodbo.

Člen 8.

Ta naredba stopi v veljavo dne 16. maja 1941-XIX.

Ljubljana dne 14. maja 1941-XIX.

Visoki Komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Gospodarske razmere Prekmurja

Madžari so zasedli murskosobotski in dolnjelendavski ter hrvatska okraja Čakovec in Prelog. Nemške čete so v nekaterih vaseh ob bivši jugoslovansko-nemški meji ter v Štrigovi in Razkrižju. Gospodarske razmere v madžarskem Prekmurju so se precej izpremenile. Dinar so že pred 1. majem v razmerju 1:10 zamenjali za penge. Pri zamenjavi se je pokazalo, da je v Prekmurju mnogo denarja. Podružnici Madžarske narodne banke je kmalu zmanjkalo bankovcev in dvakrat jih je morala naročiti iz Pešte, da se je zamenjava mogla nadaljevati.

Draginja je precejšnja, kar kažejo naslednje cene: Mast je po

34 din kg, svinjsko meso 24, telečje 22, goveje po 18 din kg. Sladkor je po 20 din, prava kava po 700 din kg, 100 kg pšenice velja od 280 do 300 din, 100 kg rži pa 260 do 280 din. Zelo občutno je pomanjkanje usnja, ki se dobi le na karte.

Lendavi se obeta gospodarski napredek, ker je bilo okraju priključenih nekaj bogatih krajev, Murska Sobota, ki je napredovala prej, bo pa zaostajala. V Murski Soboti je ostal dosednji župan Hafner. »Prišlekom«, ki se bodo morali izseliti, kadar jim zmanjkajo lastna sredstva za življenje, bodo črtani vsi neporavnani davki.

Razne gospodarske vesti

Med zastopniki nemške, italijanske in francoske avtomobilske industrije je prišlo do sporazuma o bodočem sodelovanju vseh teh industrij.

17 velikih romunskih industrijskih podjetij je bilo militariziranih, med njimi tudi družba za donavsko plovbo, ki je največje donavsko prevozno podjetje.

Ljudski komisar za trgovino **Krutikov** je bil več dni v Berlinu, kjer se je pogajal z nemškimi odločilnimi krogi o trgovini med Nemčijo in Rusijo. Sedaj se je vrnil v Moskvo.

Vloge v nemških hranilnicah so koncem 1. 1940. že presegle vsoto 33 milijard mark. V prvih mesecih 1. 1941. so vloge znova narasle.

Trgovinska pogodba med Sovjetsko unijo in Združenimi državami Sev. Amerike, ki je bila podpisana 1. 1937. in ki bo potekla letos 5. avgusta, po izjavi ameriških uradnih krogov ne bo več obnovljena.

Svetovna proizvodnja rize se v 1. 1940/41 cenil na 1390 milijonov stotov proti 1435 milijonom stotov v prejšnjem letu. Proizvodnja je nazadovala zaradi manjše proizvodnje v Kitajski, Siamu, Indiji, Japonski, Filipinih, Birmi in Indokini.

Svetovna proizvodnja jekla je v 1. 1940. narasla na 198 od 137 milijonov ton, kolikor je znašala v 1. 1939.

6 milijonov ton sladkorja bodo uničili na Filipinih, v Kubi in drugih čezmorskih deželah, ker ta sladkor ne more zaradi vojne na svetovni trg.

Ker je onemogočen uvoz inozemskih strojil,

bo letos predvidoma veliko povpraševanje po smrekovem čreslu, za katero se bodo nedvomno dosegle zelo lepe cene. Zaradi tega svetujemo vsem posestnikom in lesnim trgovcem, da obelijo vsako posekano smreko ter čreslo lepo posuše, kar bo gotovo v njihovo ter splošno gospodarsko korist.

Delavska kolonija v D. M. v Polju

Borza dela je že pred meseci začela iskati primerno zemljišče za zgraditev večje delavske kolonije z lepimi, zdravimi domovi in vrtovi. Zdaj je postala za 3.996.226 din lastnica 153.701 kv. meter obsegajočega zemljišča v Slapah, občini Polje, kjer je bilo prej vojaško vežbališče. Na tem zemljišču bo zgradila Borza dela do 150 delavskih hiš, od katerih bo imela vsaka 400 kv. m vrta. Stroške za zemljišče in zidavo hiše bodo delavci plačevali v obliki mesečne najemnine, dokler ne bodo stroški kriti in amortizirani. Amortizacijski načrt določa 25 let, kdor bo plačeval večje mesečne zneske, bo pa prej postal lastnik hiše in vrta.

Lufthansa je obnovila letalski promet na progi Berlin—Budapešta—Beograd—Sofija—Solun—Atene. Portugalska je začela utrjevati Azorske in Kapverdske otoke.

Doma in po svetu

Izključno zastopstvo za oglaševanje iz Kraljevine Italije in inozemstva ima Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Bolgarske čete so vkorakale v Ohrid. V sobranju je imel ministrijski predsednik **Fllov** velik govor, v katerem je poudarjal, da je bolgarski narod dosegel svoje nacionalne ideale in sega sedaj Bolgarska od Donave do Egejskega morja ter od Ohridskega jezera do Črnega morja. Da je to bolgarski narod dosegel, je zasluga **Mussolinija** in **Hitlerja**, katerima bo bolgarski narod zato večno hvaležen.

Bolgarski časopisi poročajo, da bodo mogle sedaj, ko ni več angleškega brodovja v Egejskem morju, bolgarske, romunske in ruske trgovske ladje svobodno pluti skozi Dardanele.

V. Papi je prišel v Ankaro in imel daljši razgovor s predsednikom **Inenjem** in turškim zunanjim ministrom.

Carigradske oblasti so začele razdeljevati med prebivalstvo protiplinske maske.

Tiskovni urad nar. soc. stranke poroča, da so se pri **Vodji Hitlerju** sestali vsi državni in pokrajinski voditelji stranke ter priredili **Vodji** navdušene manifestacije, ki so še okrepile trdno voljo do popolne zmage.

Španski listi poročajo z ozirom na obsežne zadnje spremembe v vladi in vojski, da ostane španska politika neizpremenjena, kakor jo je določil 1. 1938. general **Francó**.

Nemčija je proglasila Rdeče morje kot vojno območje, ki je za plovbo nevarno.

Meja med Hrvatsko in Italijo bo kmalu določena, kakor poroča »Hrvatski narode«.

Celjski »Mitteilungsblatt« objavlja odredbo, po kateri se sme zaradi okrepitve nemštva na Sp. štajerskem zapleniti premoženje bivših jugoslovanskih državljanov in jurističnih oseb. Zaplenbo more odrediti politični komisar za štajersko, ki tudi razpolaga z zaplenjenim premoženjem.

Nemške oblasti na Spodnjem Štajerskem so odredile, da se smeta s hmeljem zasaditi samo dve

Razne napise in vse tiskovine za trgovine

v slovenskem in italijanskem jeziku
izvršuje hitro in poceni
TISKARNA MERKUR — LJUBLJANA
Gregorčičeva ulica 23, telefon 25-52

tretjini dosedaj s hmeljem zasajene površine. Ena tretjina te zemlje se mora posejati z žitirami.

Po madžarskih uradnih ugotovitvah je bilo v Vojvodini porušeni 76 večjih mostov. Škoda se cenil na 50 milijonov pengov ali pol milijarde din.

Trgovinski register

Vpisali sta se firmi:

Alojz Žitnik & Comp. Grosuplje. Obratni predmet: Impregnacija papirja in tkanin, izdelovanje umetnih črev, kazeina in kazeinskih izdelkov. Javna trgovska družba. Družbeniki: dr. Fran Šemrov, posestnik in **Alojz Žitnik**, zasebni uradnik, oba v Ljubljani. Družbo zastopata oba družbenika skupno.

Jugo-Mineral, rudarska k. d. Čop r. Stampfel & Ko., Ljubljana. Obratni predmet: iskanje rudnin. Komanditna družba. Osebo jamčeca družbenica Čop Magdalena, roj. Stampfel, ki družbo tudi zastopa.

Vesti iz Hrvatske

Zagrebska centrala za sladkor je objavila, da je imela pred vojno v zalogi 600 vagonov sladkorja, neposredno pred začetkom vojne pa je dospela še pošiljatev 1200 vagonov in da je tako sladkorja dovolj do nove kampanje.

Kot samostojen državni zavod se je ustanovila v Zagrebu Poštna hranilnica.

V Zagrebu pričakujejo prihod nemškega gospodarskega strokovnjaka **dr. Clodiusa**, ki bo uredil trgovinske odnose Hrvatske z Nemčijo.

V Zagrebu je bila podpisana pogodba, po kateri bo odšlo 54.000 hrvatskih delavcev v Nemčijo. Ze sedaj je v Nemčiji zaposlenih 12 tisoč hrvatskih delavcev.

Cena krompirja je določena v Zagrebu za slavonski krompir na 2, za štajerski pa na 2,50 din za kg.

barva, plesira in kemično s n a i obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perile

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štracice, jourmale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižnice, risalne bloke itd.

Koliko trgovcev gre na letni dopust in odmor?!

1—2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!
Zato vsaj doma pijte

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC

istega z rdečimi srci,
našo najboljšo prirodno mineralno vodo. Zdravje in užitek!